

DOHODA o technických prekážkach obchodu

Členovia,

majúc na pamäti Uruguajské kolo mnohostranných obchodných rokovaní;

želajúc si podporovať ciele GATT 1994;

uznávajúc dôležitý prínos, ktorým môžu medzinárodné normy a systémy posudzovania zhody prispieť k zvýšeniu efektívnosti výroby a uľahčeniu riadenia medzinárodného obchodu;

želajúc si podporiť rozvoj týchto medzinárodných noriem a systémov posudzovania zhody;

želajúc si zabezpečiť, aby technické predpisy a normy vrátane požiadaviek na balenie, značenie a na označovanie a postupy na posudzovanie zhody s technickými predpismi a normami nevytvárali zbytočné prekážky v medzinárodnom obchode;

uznávajúc, že žiadnej krajine by sa nemalo brániť v tom, aby prijímala na úrovni, ktorú považuje za primeranú, opatrenia na zabezpečenie kvality svojho vývozu alebo opatrenia na ochranu života a zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín, na ochranu životného prostredia, alebo opatrenia na zabránenie podvodným praktikám s podmienkou, že prijaté opatrenia sa nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by sa stal prostriedkom svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi krajinami, kde prevládajú rovnaké podmienky, alebo prostriedkom skrytého obmedzenia medzinárodného obchodu a že tieto opatrenia sú v súlade s ustanoveniami tejto dohody;

uznávajúc, že žiadnej krajine by sa nemalo brániť v tom, aby prijímala opatrenia nevyhnutné na ochranu záujmov svojej bezpečnosti;

uznávajúc prínos, ktorým môže prispieť medzinárodná normalizácia pri transfere technológie z vyspelých krajín do rozvojových krajín;

uznávajúc, že rozvojové krajiny sa môžu stretnúť s osobitnými ťažkosťami pri tvorbe a používaní technických predpisov, noriem a postupov určených na posudzovanie zhody s technickými predpismi a normami a želajúc si pomôcť im v tomto smere;

dohodli sa takto:

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1.1 Všeobecné pojmy normalizácia a postupy na posudzovanie zhody budú mať význam, ktorý im poskytuje definícia prijatá v rámci systému Organizácie Spojených národov a medzinárodných normalizačných orgánov, pričom sa bude prihliadať na ich súvislosť a na cieľ a účel tejto dohody.

1.2 Na účely tejto dohody sa používa terminológia tak, ako je uvedené v prílohe 1.

1.3 Všetky výrobky vrátane priemyselných a poľnohospodárskych výrobkov podliehajú ustanoveniam tejto dohody.

1.4 Obchodné špecifikácie vypracované vládnyimi orgánmi na požiadavky na ich výrobu alebo spotrebu nepodliehajú ustanoveniam tejto dohody, ale sú podriadené Dohode o vládnom obstarávaní v súlade s jej obsahom.

1.5 Ustanovenia tejto dohody sa nevzťahujú na sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia tak, ako sú definované v prílohe A Dohody o sanitárnych a fyto-sanitárnych opatreniach.

1.6 V tejto dohode všetky odkazy na technické predpisy, normy a postupy na posudzovanie zhody sa budú interpretovať tak, aby zahŕňali všetky zmeny k nim a všetky doplnky k predpisom alebo k výrobkom, na ktoré sa technické predpisy vzťahujú, s výnimkou zmien a doplnkov, ktoré nemajú významnú povahu.

TECHNICKÉ PREDPISY A NORMY

Článok 2

Príprava, prijímanie a uplatňovanie technických predpisov a noriem ústrednými vládnymi orgánmi

S ohľadom na svoje ústredné vládne orgány:

2.1 Členovia zabezpečia, aby sa s výrobkami dovážanými z územia ktoréhokoľvek člena nezaobchádzalo, pokiaľ ide o technické predpisy, menej priaznivo ako s obdobnými výrobkami domáceho pôvodu alebo s obdobnými výrobkami pochádzajúcimi z ktorejkoľvek inej krajiny.

2.2 Členovia zabezpečia, aby sa technické predpisy nepripravovali, neprijímali alebo neuplatňovali s úmyslom vytvoriť zbytočné prekážky v medzinárodnom obchode. Technické predpisy preto nebudú obmedzovať obchod viac, ako je potrebné na splnenie zákonných cieľov, berúc do úvahy riziká, ktoré by mohli ich nesplnením vzniknúť. Takými zákonnými cieľmi sú, okrem iného, požiadavky národnej bezpečnosti, zabránenie podvodným praktikám, ochrana zdravia alebo bezpečnosti ľudí, ochrana života alebo zdravia zvierat a rastlín alebo ochrana životného prostredia. Pri posudzovaní týchto rizík sa vychádza z príslušných hodnotiacich prvkov, okrem iného z dostupných poznatkov vedy a technických informácií z oblasti spracovateľských technológií alebo zo zamýšľaného konečného využitia výrobkov.

2.3 Technické predpisy sa nebudú uplatňovať, ak podmienky alebo ciele, ktoré ich vznik vyvolali, zaniknú alebo ak zmenené okolnosti a ciele sa môžu riešiť spôsobom menej obmedzujúcim obchod.

2.4 Tam, kde sa technické predpisy vyžadujú a existujú príslušné medzinárodné normy alebo sú bezprostredne pred dokončením, členovia použijú tieto normy alebo ich príslušné časti ako základ pre svoje technické predpisy okrem prípadov, ak by také medzinárodné normy alebo ich príslušné časti boli neúčinným alebo nevyhovujúcim prostriedkom na dosiahnutie sledovaných zákonných cieľov, napríklad v dôsledku klimatických alebo geografických podmienok alebo podstatných technologických problémov.

2.5 Člen, ktorý pripravuje, prijíma alebo uplatňuje technický predpis, ktorý môže mať významný vplyv na obchod iných členov, na žiadosť ktoréhokoľvek člena vysvetlí opodstatnenosť tohto technického predpisu v zmysle ustanovení odsekov 2 až 4. Ak sa technický predpis pripravuje, prijíma alebo uplatňuje na dosiahnutie jedného zo zákonných cieľov výslovne uvedených v odseku 2 a bude v súlade s príslušnými medzinárodnými normami, predpokladá sa, že nevznikne zbytočná prekážka v medzinárodnom obchode.

2.6 V záujme harmonizácie technických predpisov na čo najširšom základe sa členovia aktívne zúčastnia podľa svojich možností na príprave medzinárodných noriem príslušnými medzinárodnými normalizačnými orgánmi pre tie výrobky, pre ktoré buď už prijali, alebo hodlajú prijať technické predpisy.

2.7 Členovia uznajú ako rovnocenné technické predpisy iných členov, a to aj vtedy, ak sa tieto predpisy líšia od ich vlastných, za predpokladu, že tieto technické predpisy zodpovedajúcim spôsobom spĺňajú zámery ich vlastných predpisov.

2.8 Kde je to vhodné, budú členovia špecifikovať technické predpisy, ktoré stanovujú požiadavky na výrobok, skôr v prevádzkových pojmoch než v konštrukčných alebo opisných charakteristikách.

2.9 Ak neexistuje príslušná medzinárodná norma alebo technický obsah navrhovaného technického predpisu nie je v súlade s technickým obsahom príslušných medzinárodných noriem a ak technický predpis môže mať významný vplyv na obchod ostatných členov, potom členovia:

2.9.1 pri najbližšej vhodnej príležitosti zverejnia v tlači informáciu spôsobom, ktorý umožní oboznámiť zainteresovaných členov s tým, že navrhujú zaviesť určitý technický predpis;

2.9.2 prostredníctvom Sekretariátu oznámia ostatným členom výrobky, na ktoré sa bude navrhovaný technický predpis vzťahovať, spolu so stručným uvedením účelu a zdôvodnením. Tieto oznámenia sa zverejnia pri najbližšej vhodnej príležitosti, keď ešte možno uplatniť pozmeňujúce návrhy a zohľadniť pripomienky;

2.9.3 na požiadanie poskytnú ostatným členom podrobnosti alebo kópie navrhovaného technického predpisu a ak možno, upozornia na tie časti, ktoré sa podstatne odlišujú od príslušných medzinárodných noriem;

2.9.4 bez diskriminácie poskytnú ostatným členom primeraný čas na predloženie písomných pripomienok, na požiadanie prerokujú tieto pripomienky a vezmú do úvahy tieto písomné pripomienky a výsledky týchto rokovaní.

2.10 Ak ustanovenia úvodnej časti odseku 9 neustanovujú inak, v prípade, že vzniknú, alebo hrozí, že vzniknú členovi vážne problémy spojené s ochranou bezpečnosti, zdravia, s ochranou životného prostredia alebo národnej bezpečnosti, môže tento člen, ak to považuje za nevyhnutné, upustiť od postupov uvedených v odseku 9 za predpokladu, že po prijatí technického predpisu:

2.10.1 okamžite oznámi ostatným členom prostredníctvom Sekretariátu príslušný technický predpis a výrobky, ktorých sa týka, spolu so stručným uvedením účelu a zdôvodnením technického predpisu vrátane povahy naliehavých problémov;

2.10.2 na požiadanie poskytne ostatným členom kópie technického predpisu;

2.10.3 bez diskriminácie umožní ostatným členom predložiť písomné pripomienky, na požiadanie ich prerokovať a vziať do úvahy tieto písomné pripomienky a výsledky týchto rokovaní.

2.11 Členovia zabezpečia, aby všetky prijaté technické predpisy sa okamžite zverejnili alebo sprístupnili takým spôsobom, ktorý umožní zainteresovaným členom oboznámiť sa s nimi.

2.12 S výnimkou naliehavých okolností podľa odseku 10 členovia poskytnú primeranú lehotu od uverejnenia technického predpisu do nadobudnutia jeho platnosti, aby výrobcom vyvážajúcich členov, a predovšetkým rozvojových členských krajín poskytl čas na prispôsobenie svojich výrobkov alebo výrobných metód požiadavkám dovážajúceho člena.

Článok 3

Príprava, prijímanie a uplatňovanie technických noriem miestnymi vládnymi orgánmi a mimovládnymi orgánmi

S ohľadom na svoje miestne vládne orgány a mimovládne orgány na svojom území:

3.1 Členovia prijímajú v rámci svojich možností také primerané a dostupné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby tieto orgány postupovali podľa ustanovení článku 2 okrem oznamovacej povinnosti podľa článku 2 ods. 2.9 a 2.10.

3.2 Členovia zabezpečia, aby technické predpisy na úrovni miestnych správnych orgánov priamo podliehajúcich ústredným vládnym orgánom členov boli oznamované v súlade s ustanoveniami článku 2 ods. 9.2 a 10.1, pričom oznamovacia povinnosť sa nebude vyžadovať v tom prípade, ak technický obsah technických predpisov bude v podstate zhodný s predchádzajúcimi oznámeniami technických predpisov vykonávanými ústrednými vládnymi orgánmi dotyčného člena.

3.3 Členovia môžu požadovať, aby sa kontakt s ostatnými členmi vrátane oznamovacej povinnosti, poskytovanie informácií, podávanie pripomienok a rokovania uvedené v článku 2 ods. 9 a 10 uskutočňovali prostredníctvom ústredných vládných orgánov.

3.4 Členovia neprijmú také opatrenia, ktoré by vyžadovali, aby miestne správne orgány alebo mimovládne orgány postupovali na svojom území spôsobom nezlučiteľným s ustanoveniami článku 2, alebo ich v tom podporovali.

3.5 Členovia sú plne zodpovední podľa tejto dohody za dodržiavanie všetkých ustanovení článku 2. Členovia vypracujú a uplatnia účinné opatrenia a mechanizmy na dodržiavanie ustanovení článku 2 inými ako ústrednými vládnymi orgánmi.

Článok 4

Príprava, prijímanie a uplatňovanie noriem

4.1 Členovia zabezpečia, aby ich ústredné vládne normalizačné orgány prijali a dodržiavali Zásady správnej praxe na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem uvedené v prílohe 3 tejto dohody (ďalej len „Zásady správnej praxe“). Prijmú také vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby miestne správne a mimovládne normalizačné orgány na ich území, ako aj regionálne normalizačné orgány prijali a dodržiavali tieto Zásady správnej praxe. Okrem toho členovia neprijmú opatrenia, ktoré by priamo alebo nepriamo vyžadovali, aby normalizačné orgány postupovali spôsobom nezlučiteľným so Zásadami správnej praxe. Povinnosti členov v súvislosti s dodržiavaním ustanovení Zásad správnej praxe normalizačnými orgánmi budú uplatňovať bez ohľadu na to, či normalizačný orgán prijal Zásady správnej praxe, alebo nie.

4.2 Normalizačné orgány, ktoré prijali a dodržiavajú Zásady správnej praxe, členovia uznajú ako orgány dodržiavajúce princípy tejto dohody.

ZHODA TECHNICKÝCH PREDPISOV A NORIEM

Článok 5

Postupy na posudzovanie zhody vykonávané ústrednými vládnymi orgánmi

5.1 Členovia zabezpečia, aby v prípadoch, keď sa vyžaduje potvrdenie, že výrobky zodpovedajú technickým predpisom alebo normám, ich ústredné vládne orgány v prípade výrobkov pochádzajúcich z územia ostatných členov uplatnia nasledujúce ustanovenia:

5.1.1 postupy na posudzovanie zhody sa pripravujú, prijímajú a uplatňujú takým spôsobom, aby poskytli prístup dodávateľom obdobných výrobkov z ostatných členských krajín za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé, ako sú tie, ktoré sa poskytujú dodávateľom obdobných výrobkov domáceho pôvodu alebo dodávateľom obdobných výrobkov z ktorejkoľvek inej krajiny v porovnateľnej situácii; prístup znamená právo dodávateľov na posudzovanie zhody v rámci pravidiel postupu vrátane možnosti nechať si vykonať posúdenie zhody priamo na mieste, kde je zariadenie inštalované, a získať certifikát, ak postup tieto možnosti predpokladá;

5.1.2 postupy na posudzovanie zhody sa nepripravujú, neprijímajú a nepoužívajú s úmyslom a dôsledkom vytvoriť zbytočné prekážky v medzinárodnom obchode. To okrem iného znamená, že postupy na posudzovanie zhody nebudú prísnejšie alebo uplatňované prísnejšie, než je nevyhnutné na získanie primeranej dôvery dovážajúceho člena, že jeho výrobky sú v súlade s príslušnými technickými predpismi alebo normami, berúc do úvahy riziko, ktoré by v prípade nedodržania zhody mohlo vzniknúť.

5.2 Pri realizovaní ustanovenia odseku 1 členovia zabezpečia, aby:

5.2.1 postupy na posudzovanie zhody sa vykonali čo najrýchlejšie spôsobom, ktorý nie je menej priaznivý pre výrobky pochádzajúce z krajín iných členov ako pre obdobné domáce výrobky;

5.2.2 bola zverejnená vybavovacia lehota každého postupu na posudzovanie zhody alebo aby sa predpokladaná vybavovacia lehota oznámila žiadateľovi na požiadanie; po prijatí žiadosti kompetentný orgán ihneď preskúma úplnosť dokumentácie a informuje žiadateľa čo najrýchlejšie a dôkladne o všetkých nedostatkoch; kompetentný orgán čo najrýchlejšie odovzdá výsledky ohodnotenia žiadateľovi, aby sa v prípade potreby mohli vykonať korekčné úpravy; v prípade, keď má žiadosť nedostatky, kompetentný orgán bude tam, kde je to prakticky možné, pokračovať v posudzovaní zhody, ak o to žiadateľ požiada; a na požiadanie bude žiadateľa informovať o priebehu posudzovania bez vysvetlenia omeškania;

5.2.3 žiadosti o informácie sa obmedzovali iba na tie skutočnosti, ktoré súvisia s posudzovaním zhody a určením poplatkov;

5.2.4 sa rešpektovala dôvernosť informácií o výrobkoch pochádzajúcich z územia iných členov, ktoré vyplývajú z postupov na posudzovanie zhody alebo sa poskytujú v súvislosti s nimi rovnakým spôsobom ako pre domáce výrobky, a zároveň takým spôsobom, aby boli chránené oprávnené obchodné záujmy;

5.2.5 všetky poplatky ukladané za posudzovanie zhody výrobkov pochádzajúcich z územia iných členov boli porovnateľné s poplatkami ukladanými za posudzovanie zhody obdobných výrobkov domáceho pôvodu alebo výrobkov pochádzajúcich z ktorejkoľvek inej krajiny pri zohľadnení komunikačných, dopravných a iných nákladov vyvolaných rozdielmi medzi polohou zariadení žiadateľa a orgánom vykonávajúcim posudzovanie zhody;

5.2.6 umiestnenie skúšobných zariadení používaných pri postupoch na posudzovanie zhody a výber vzoriek nespôsobovali žiadateľom alebo ich zástupcom zbytočné nepríjemnosti;

5.2.7 vždy, keď sa zmení špecifikácia výrobku v súvislosti s určením jeho zhody s príslušnými technickými predpismi alebo normami, postupy na posudzovanie zhody modifikovaného výrobku sa obmedzia na to, čo je nevyhnutné na určenie, či existuje dostatočná istota, že výrobok stále spĺňa príslušné technické predpisy alebo normy;

5.2.8 sa stanovil postup na preskúvanie sťažností týkajúcich sa používania postupov na posudzovanie zhody a na prijímanie nápravných opatrení, ak je sťažnosť oprávnená.

5.3 V odsekoch 1 a 2 nič nebráni členom, aby vykonávali primerané náhodné kontroly na svojom území.

5.4 V prípadoch, keď sa vyžaduje potvrdenie, že výrobky sa zhodujú s technickými predpismi alebo normami a existujú alebo sú bezprostredne pred dokončením príslušné metodické materiály alebo odporúčania vydané medzinárodnými normalizačnými orgánmi, členovia zabezpečia, aby ústredné vládne orgány používali tieto materiály alebo ich príslušné časti ako základ ich postupu na posudzovanie zhody s výnimkou prípadov, ak sú tieto metodické materiály alebo odporúčania, alebo ich príslušné časti nevhodné pre príslušných členov (čo sa na požiadanie musí náležite vysvetliť) z takých dôvodov, ako sú okrem iného požiadavky národnej bezpečnosti, zabránenie podvodným praktikám, ochrana ľudského zdravia alebo bezpečnosti ľudí, ochrana života alebo zdravia zvierat alebo rastlín, alebo ochrana životného prostredia, základné klimatické alebo iné geografické faktory, základné technologické a infraštruktúrne problémy.

5.5 S cieľom harmonizovať postupy na posudzovanie zhody na čo najširšom základe členovia sa budú plne zúčastňovať v rámci svojich možností na príprave metodických materiálov a odporúčaní pre postupy na posudzovanie zhody príslušnými medzinárodnými normalizačnými orgánmi.

5.6 Ak neexistuje príslušný metodický materiál alebo odporúčania vydané medzinárodným normalizačným orgánom, alebo technický obsah navrhovaného postupu na posudzovanie zhody v podstate nezodpovedá príslušným metodickým materiálom a odporúčaniam vydaným medzinárodnými normalizačnými orgánmi, a ak postup na posudzovanie zhody môže mať významný vplyv na obchod ostatných členov, potom členovia:

5.6.1 zverejnia pri najbližšej vhodnej príležitosti informáciu spôsobom, ktorý umožní zainteresovaným členom oboznámiť sa s tým, že navrhujú zavedenie príslušného postupu na posudzovanie zhody;

5.6.2 oznámia prostredníctvom Sekretariátu ostatným členom výrobky, na ktoré sa navrhovaný postup na posudzovanie zhody bude vzťahovať, spolu so stručným opisom cieľa a zdôvodnením daného postupu. Také oznámenia sa uskutočnia v najbližšom možnom čase, keď ešte možno uplatňovať pozmeňovacie návrhy a zohľadniť pripomienky;

5.6.3 na požiadanie poskytnú ostatným členom podrobnosti alebo kópie navrhovaného postupu a ak možno, upozornia na tie časti, ktoré sa v podstate odlišujú od príslušných metodických materiálov alebo odporúčaní vydaných medzinárodnými normalizačnými orgánmi;

5.6.4 bez diskriminácie poskytnú ostatným členom primeraný čas na predloženie písomných pripomienok, na požiadanie ich prerokujú a vezmú tieto písomné pripomienky a výsledky rokovaní do úvahy.

5.7 Ak vzniknú, alebo hrozí, že členovi vzniknú, naliehavé problémy spojené s ochranou bezpečnosti, zdravia, životného prostredia alebo národnej bezpečnosti, môže tento člen, ak to považuje za nevyhnutné, upustiť od krokov uvedených v odseku 6 za predpokladu, že po prijatí postupu člen:

5.7.1 okamžite oznámi ostatným členom prostredníctvom Sekretariátu príslušný postup a výrobky, na ktoré sa postup vzťahuje, so stručným uvedením cieľa a zdôvodnením postupu vrátane povahy naliehavých problémov;

5.7.2 na požiadanie poskytne ostatným členom kópie pravidiel postupu.

5.7.3 bez diskriminácie umožní ostatným členom predložiť ich písomné pripomienky, na požiadanie ich prerokuje a vezme tieto písomné pripomienky a výsledky rokovaní do úvahy.

5.8 Členovia zabezpečia, aby všetky prijaté postupy na posudzovanie zhody boli okamžite zverejnené alebo ináč sprístupnené takým spôsobom, ktorý umožní zainteresovaným členom oboznámiť sa s nimi.

5.9 S výnimkou naliehavých okolností uvedených v odseku 7 členovia poskytnú primeranú lehotu od uverejnenia požiadaviek týkajúcich sa postupov na posudzovanie zhody a do nadobudnutia ich platnosti, aby tak výrobcom vyvážajúcich členov, a predovšetkým rozvojových členských krajín, poskytli čas na prispôbenie svojich výrobkov alebo výrobných metód požiadavkám dovážajúceho člena.

Článok 6

Uznávanie zhody ústrednými vládnymi orgánmi

S ohľadom na svoje ústredné vládne orgány:

6.1 Členovia zabezpečia, kedykoľvek je to možné, bez obmedzenia ustanovení odsekov 3 a 4, aby sa výsledky postupov na posudzovanie zhody akceptovali v ostatných krajinách, a to aj vtedy, ak sa tieto postupy líšia od ich vlastných, za predpokladu,

že týmito postupmi sa potvrdí zhoda s použiteľnými technickými predpismi alebo normami. Uznáva sa, že predchádzajúce konzultácie môžu byť nevyhnutné v záujme dosiahnutia vzájomne uspokojivého dohovoru týkajúceho sa najmä:

6.1.1 primeranej a trvalej technickej spôsobilosti príslušných orgánov na posudzovanie zhody vyvážajúceho člena tak, aby mohla existovať dôvera v trvalú spoľahlivosť ich výsledkov na posudzovanie zhody; v tomto ohľade sa bude brať do úvahy overená zhoda, napríklad prostredníctvom akreditácie, s príslušnými metodickými materiálmi alebo odporúčaniami vydanými medzinárodnými normalizačnými orgánmi na preukázanie primeranej technickej odbornosti;

6.1.2 obmedzení uznávania výsledkov posudzovania zhody na tie, ktoré schválili príslušné inštitúcie a orgány vyvážajúceho člena.

6.2 Členovia zabezpečia, aby ich postupy na posudzovanie zhody umožňovali čo najschodnejšie uplatňovanie ustanovení odseku 1.

6.3 Členom sa odporúča, aby na požiadanie iných členov ochotne vstupovali do rokovaní s cieľom podpísať dohody o vzájomnom uznávaní postupov na posudzovanie zhody. Členovia môžu požadovať, aby také dohody spĺňali kritériá podľa odseku 1 a aby boli vzájomne uspokojivé, najmä čo sa týka možnosti na uľahčenie obchodovania s príslušnými výrobkami.

6.4 Členom sa odporúča, aby dovolili účasť orgánov na posudzovaní zhody pôsobiacich na území iných členov vo svojich postupoch na posudzovanie zhody za podmienok nie menej priaznivých, ako sú podmienky poskytované orgánom pôsobiacim na ich území alebo na území ktorejkoľvek inej krajiny.

Článok 7

Postupy na posudzovanie zhody vykonávané miestnymi vládnymi orgánmi

S ohľadom na svoje miestne vládne orgány na svojom území:

7.1 Členovia prijímú také vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby tieto orgány postupovali podľa ustanovení článkov 5 a 6 s výnimkou oznamovacej povinnosti podľa článku 5 ods. 6.2 a 7.1.

7.2 Členovia zabezpečia, aby postupy na posudzovanie zhody vykonávané miestnymi vládnymi orgánmi, ktoré sú priamo podriadené ústrednej vláde členov, sa oznamovali v súlade s ustanoveniami článku 5 ods. 6.2 a 7.1, pričom oznamovacia povinnosť sa nebude vyžadovať v tom prípade, ak technický obsah postupu na posudzovanie zhody bude v podstate zhodný s technickým obsahom už oznámeného postupu na posudzovanie zhody ústredných vládných orgánov členov.

7.3 Členovia môžu vyžadovať, aby sa kontakt s ostatnými členmi vrátane oznamovacej povinnosti, poskytovania informácií, pripomienok a rokovaní uvedených v článku 5 ods. 6 a 7 uskutočňoval prostredníctvom ústrednej vlády.

7.4 Členovia neprijímú také opatrenia, ktoré by vyžadovali alebo podporovali, aby miestne vládne orgány postupovali na svojom území spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s ustanoveniami článkov 5 a 6.

7.5 Členovia sú podľa tejto dohody plne zodpovední za dodržiavanie všetkých ustanovení článkov 5 a 6. Členovia vypracujú a uplatnia spoľahlivé opatrenia a mechanizmy na podporu dodržiavania ustanovení článkov 5 a 6 inými ako ústrednými vládnymi orgánmi.

Článok 8

Postupy na posudzovanie zhody vykonávané mimovládnymi orgánmi

8.1 Členovia prijímú také vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby mimovládne orgány na svojom území, ktoré vykonávajú postupy na posudzovanie zhody, dodržiavali ustanovenia článkov 5 a 6 s výnimkou povinnosti oznamovať navrhované postupy na posudzovanie zhody. Okrem toho členovia neprijímú opatrenia, ktoré by priamo alebo nepriamo vyžadovali alebo podporovali, aby tieto orgány konali spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s ustanoveniami článkov 5 a 6.

8.2 Členovia zabezpečia, aby ich ústredné vládne orgány konali na základe postupov na posudzovanie zhody vypracovaných mimovládnymi orgánmi iba v tom prípade, ak mimovládne orgány dodržiavajú ustanovenia článkov 5 a 6 s výnimkou povinnosti oznamovať navrhované postupy na posudzovanie zhody.

Článok 9

Medzinárodné a regionálne systémy

9.1 Ak sa vyžaduje potvrdenie o zhode s technickým predpisom alebo normou, členovia budú, ak je to možné, vytvárať a prijímať medzinárodné systémy na posudzovanie zhody a zúčastňovať sa na nich.

9.2 Členovia prijímú také vhodné opatrenia, ktoré im umožnia zabezpečiť, aby medzinárodné a regionálne systémy na posudzovanie zhody, ktorých členmi alebo účastníkmi sú ich príslušné orgány, dodržiavali ustanovenia článkov 5 a 6. Okrem toho členovia neprijímú také opatrenia, ktoré by priamo alebo nepriamo vyžadovali alebo podporovali, aby tieto systémy pôsobili spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s ustanoveniami článkov 5 a 6.

9.3 Členovia zabezpečia, ak je to možné, aby ich ústredné vládne orgány konali na základe medzinárodných alebo regionálnych postupov na posudzovanie zhody iba v rozsahu, v ktorom tieto postupy budú v súlade s ustanoveniami článkov 5 a 6.

Článok 10

Informácie o technických predpisoch, normách a postupoch na posudzovanie zhody

10.1 Každý člen zabezpečí, aby sa zriadilo informačné stredisko, ktoré bude schopné zodpovedať všetky primerané otázky ostatných členov a zainteresovaných strán ostatných členov, ako aj poskytnúť príslušné dokumenty, ktoré sa týkajú:

10.1.1 všetkých technických predpisov prijatých alebo navrhovaných na jeho území ústrednými alebo miestnymi vládnymi orgánmi a mimovládnymi orgánmi, ktoré majú právomoc vydávať technické predpisy, alebo regionálnymi normalizačnými orgánmi, ktorých sú také orgány členmi alebo účastníkmi;

10.1.2 všetkých noriem prijatých alebo navrhovaných na jeho území ústrednými alebo miestnymi vládnymi orgánmi, alebo regionálnymi normalizačnými orgánmi, ktorých sú také orgány členmi alebo účastníkmi;

10.1.3 všetkých postupov na posudzovanie zhody alebo navrhovaných postupov na posudzovanie zhody, ktoré sú na jeho území vykonávané ústrednými alebo miestnymi vládnymi orgánmi, alebo mimovládnymi orgánmi, ktoré majú právomoc vydávať technické predpisy, alebo regionálnymi orgánmi, ktorých sú také orgány členmi alebo účastníkmi;

10.1.4 jeho členstva alebo účasti jeho člena, alebo jeho príslušných ústredných alebo miestnych vládných orgánov v medzinárodných a regionálnych normalizačných orgánoch a systémoch na posudzovanie zhody, ako aj v dvojstranných a mnohostranných dohovoroch v rámci tejto dohody. Informačné strediská budú takisto schopné poskytnúť primerané informácie o ustanoveniach takých systémov a dohovorov;

10.1.5 umiestnenia oznámení zverejňovaných podľa tejto dohody alebo označenia miesta, kde možno tieto informácie získať;

10.1.6 sídla informačných stredísk uvedených v odseku 10.3.

10.2 Ak však člen vytvoril z právnych alebo administratívnych dôvodov viac ako jedno informačné stredisko, tento člen poskytne ostatným členom úplné a jednoznačné informácie o náplni práce každého z týchto informačných stredísk. Ďalej tento člen zabezpečí, aby sa všetky záležitosti adresované nesprávnemu informačnému stredisku okamžite postúpili príslušnému informačnému stredisku.

10.3 Každý člen prijme také vhodné opatrenia, ktorými zabezpečí zriadenie jedného alebo viacerých informačných stredísk, ktoré budú schopné zodpovedať všetky primerané otázky iných členov a zainteresovaných strán iných členov, ako aj poskytnúť príslušné dokumenty alebo informácie, prípadne informácie, kde možno také informácie získať, ak ide o:

10.3.1 všetky normy prijaté alebo navrhované na jeho území mimovládnymi normalizačnými orgánmi alebo regionálnymi normalizačnými orgánmi, ktorých sú také orgány členmi alebo účastníkmi;

10.3.2 všetky postupy na posudzovanie zhody alebo navrhované postupy na posudzovanie zhody, ktoré vykonávajú na jeho území mimovládne orgány alebo regionálne orgány, ktorých sú také orgány členmi alebo účastníkmi;

10.3.3 členstvo a účasť príslušných mimovládnych orgánov na jeho území v medzinárodných a regionálnych normalizačných orgánoch a systémoch na posudzovanie zhody, ako aj v dvojstranných a mnohostranných dohovoroch v rámci tejto dohody. Informačné stredisko bude takisto schopné poskytnúť primerané informácie o ustanoveniach takých systémov a dohovorov.

10.4 Členovia prijímajú také vhodné opatrenia, ktoré umožnia zabezpečiť, aby kópie dokumentov vyžadovaných v súlade s touto dohodou inými členmi alebo zainteresovanými stranami iných členov sa poskytovali za primeranú cenu (ak je stanovená), ktorá okrem poštových nákladov bude rovnaká pre štátnych príslušníkov¹⁾ člena, ako aj pre iných členov.

10.5 Vyspelé členské krajiny poskytnú na požiadanie ostatných členov preklad oznamovaných dokumentov v anglickom, francúzskom alebo v španielskom jazyku, ak ide o obsiahle dokumenty, súhrny týchto dokumentov.

10.6 Sekretariát rozošle po prijatí oznámenia v súlade s ustanoveniami tejto dohody kópie oznámení všetkým členom a zainteresovaným medzinárodným normalizačným orgánom a orgánom na posudzovanie zhody a upozorní členov z rozvojových krajín na všetky oznámenia, ktoré sa vzťahujú na výroby ich osobitného záujmu.

10.7 Ak člen dosiahol dohodu s ktoroukoľvek inou krajinou alebo krajinami v otázkach týkajúcich sa technických predpisov, noriem alebo postupov na posudzovanie zhody, ktorá môže mať významný vplyv na obchod, aspoň jeden člen dohody oznámi ostatným členom prostredníctvom Sekretariátu výroby, na ktoré sa dohoda vzťahuje, a priloží stručný opis dohody. Zainteresovaní členovia sa vyzývajú, aby na základe požiadania rokovali s ostatnými členmi s cieľom uzavrieť podobné dohody alebo zabezpečiť účasť členov na takých dohodách.

10.8 Táto dohoda nevyžaduje:

10.8.1 publikovať texty v inom jazyku než v jazyku člena;

10.8.2 poskytovať podrobnosti alebo kópie návrhov v inom jazyku než v jazyku člena s výnimkou ustanovenia odseku 5; alebo

¹⁾ „štátnymi príslušníkmi“ v prípade samostatného colného územia sa rozumejú členovia WTO, ktorí sú fyzickými osobami alebo právnickými osobami a majú trvalý pobyt alebo skutočné priemyselné alebo obchodné sídlo na tomto colnom území.

10.8.3 aby členovia poskytovali informácie, ktorých zverejnenie je v rozpore s ich základnými záujmami bezpečnosti.

10.9 Oznámenia adresované Sekretariátu budú v angličtine, francúzštine alebo španielčine.

10.10 Členovia určia jeden ústredný vládny orgán, ktorý bude na národnej úrovni zodpovedať za realizáciu ustanovení o oznamovacích postupoch v súlade s touto dohodou s výnimkou postupov zahrnutých v prílohe 3.

10.11 Ak sa však z právnych alebo administratívnych dôvodov zodpovednosť za oznamovacie postupy rozdelí medzi dva alebo viaceré ústredné vládne orgány, dotýčny člen poskytne ostatným členom úplné a jednoznačné informácie o rozsahu zodpovednosti každého z nich.

Článok 11

Technická pomoc ostatným členom

11.1 Členovia na požiadanie poradia ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, pri príprave technických predpisov.

11.2 Členovia na požiadanie poradia ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, a poskytnú im technickú pomoc, ktorá sa týka založenia národných normalizačných orgánov a účasti v medzinárodných normalizačných orgánoch, podľa vzájomne dohodnutých podmienok a budú podnecovať svoje národné normalizačné orgány, aby postupovali podobne.

11.3 Členovia na požiadanie prijímajú také vhodné opatrenia, ktoré im umožnia zabezpečiť, aby riadiace orgány na svojom území poskytovali rady a technickú pomoc ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, podľa vzájomne dohodnutých podmienok, ktorá sa týka:

11.3.1 založenia riadiacích orgánov alebo orgánov na posudzovanie zhody s technickými predpismi; a

11.3.2 metód, pomocou ktorých sa môžu ich technické predpisy najlepšie dodržiavať.

11.4 Členovia na požiadanie prijímajú také vhodné opatrenia, ktoré im umožnia zabezpečiť, aby poskytovali rady a technickú pomoc, ktorá sa týka založenia orgánov na posudzovanie zhody s normami prijatými na území člena, ktorý požiadal o pomoc, ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, podľa vzájomne dohodnutých podmienok.

11.5 Členovia na požiadanie poradia ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, a poskytnú im technickú pomoc, ktorá sa týka postupu, ktorý by mali prijať ich výrobcovia, ak si želajú mať prístup k systémom na posudzovanie zhody riadeným vládnymi alebo mimovládnymi orgánmi na území člena, ktorý žiadosť prijal, podľa vzájomne dohodnutých podmienok.

11.6 Členovia, ktorí sú členmi alebo účastníkmi medzinárodných alebo regionálnych systémov na posudzovanie zhody, poradia na požiadanie ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, a poskytnú im technickú pomoc, ktorá sa týka založenia inštitúcií a ich systému, čo im umožní plniť povinnosti vyplývajúce z členstva alebo účasti v týchto systémoch, podľa vzájomne dohodnutých podmienok.

11.7 Členovia budú, ak vznikne taká požiadavka, podnecovať orgány na svojom území, ktoré sú členmi alebo účastníkmi medzinárodných alebo regionálnych systémov na posudzovanie zhody, do toho, aby poskytovali rady ostatným členom, predovšetkým rozvojovým členským krajinám, a aby posúdili ich požiadavky na technickú pomoc týkajúcu sa založenia inštitúcií, čo umožní príslušným orgánom na svojom území plniť povinnosti vyplývajúce z členstva alebo z účasti v týchto systémoch.

11.8 Pri poskytovaní rád a technickej pomoci ostatným členom podľa podmienok uvedených v odsekoch 1 až 7 členovia dajú prednosť potrebám najmenej rozvinutých členských krajín.

Článok 12

Zvláštny a rozdielny prístup k členom z rozvojových členských krajín

12.1 Členovia budú rozdielne pristupovať k jednotlivým krajinám a poskytnú priaznivejšie podmienky rozvojovým krajinám, členom tejto dohody, podľa nasledujúcich ustanovení, ako aj podľa príslušných článkov tejto dohody.

12.2 Členovia budú venovať osobitnú pozornosť ustanoveniam tejto dohody, ktoré sa týkajú práv a povinností rozvojových členských krajín a zohľadnia zvláštny vývoj, finančné a obchodné potreby rozvojových členských krajín pri uplatňovaní tejto dohody na štátnej úrovni, ale aj pri výkone inštitucionálnych ustanovení tejto dohody.

12.3 Členovia pri príprave a uplatňovaní technických predpisov, noriem a postupov na posudzovanie zhody zohľadnia zvláštny vývoj, finančné a obchodné potreby rozvojových členských krajín a zabezpečia, aby technické predpisy, normy a postupy na posudzovanie zhody nevytvárali zbytočné prekážky vývozom z rozvojových členských krajín.

12.4 Členovia uznávajú, že hoci môžu existovať medzinárodné normy, metodické pokyny alebo odporúčania, členovia rozvojových krajín vo zvláštnych technologických a sociálno-ekonomických podmienkach prijímajú určité technické predpisy, normy alebo postupy na posudzovanie zhody zamerané na zachovanie vlastnej technológie, výrobných metód a procesov, čo je zlučiteľné s ich potrebami rozvoja. Členovia preto uznávajú, že od rozvojových členských krajín nemožno očakávať využitie medzinárodných noriem ako základu ich technických predpisov alebo noriem vrátane skúšobných metód, ktoré nie sú vhodné pre ich rozvoj, finančné a obchodné potreby.

12.5 Členovia prijímajú také vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby sa medzinárodné normalizačné orgány a medzinárodné systémy na posudzovanie zhody organizovali a riadili spôsobom, ktorý umožní aktívnu a reprezentatívnu účasť príslušných orgánov všetkých členov, pričom sa budú brať do úvahy zvláštne problémy rozvojových členských krajín.

12.6 Členovia prijímajú také vhodné opatrenia, ktoré im umožnia zabezpečiť, aby medzinárodné normalizačné orgány na žiadosť členov rozvojových krajín preskúmali možnosť a v prípade, ak je to možné, pripravili medzinárodné normy, ktoré sa budú týkať výrobkov osobitného záujmu rozvojových členských krajín.

12.7 Členovia v súlade s ustanoveniami článku 11 poskytnú technickú pomoc rozvojovým členským krajinám, aby zabezpečili, že príprava a uplatňovanie technických predpisov, noriem a postupov na posudzovanie zhody nevytvorí zbytočné prekážky rozvoju a rozširovaniu vývozu z rozvojových členských krajín. Pri určovaní podmienok technickej pomoci bude zohľadnený stupeň rozvoja žiadajúcich členov, a predovšetkým najmenej rozvinutých členských krajín.

12.8 Uznáva sa, že členovia rozvojových krajín môžu čeliť zvláštnym problémom vrátane inštitucionálnych a infraštruktúrnych problémov pri príprave a uplatňovaní technických predpisov, noriem a postupov na posudzovanie zhody. Ďalej sa uznáva, že zvláštnosti vývoja a obchodné potreby rozvojových členských krajín, ako aj stupeň ich technologického rozvoja môžu zabrániť ich schopnosti plniť si povinnosti v súlade s touto dohodou. Členovia preto plne zohľadnia túto skutočnosť. V súlade s tým, v snahe zabezpečiť, aby rozvojové členské krajiny boli schopné postupovať v duchu tejto dohody, umožňuje sa Výboru pre technické prekážky obchodu ustanovenom podľa článku 13 (ďalej len „Výbor“) zabezpečiť na požiadanie špecifické, časovo obmedzené, úplné alebo dočasné výnimky zo záväzkov podľa tejto dohody. Pri posudzovaní takých žiadostí Výbor zohľadní zvláštne problémy pri príprave a uplatňovaní technických predpisov, noriem a postupov na posudzovanie zhody a zvláštnosti vývoja a obchodné potreby rozvojovej členskej krajiny, ako aj stupeň jej technologického rozvoja, čo môže zabrániť jej schopnosti plne vykonávať svoje záväzky v súlade s touto dohodou. Výbor zohľadní predovšetkým zvláštne problémy najmenej rozvinutých členských krajín.

12.9 Počas konzultácií budú mať vyspelé krajiny na pamäti zvláštne problémy, ktoré majú rozvojové členské krajiny pri zostavovaní a uplatňovaní noriem, technických predpisov a postupov na posudzovanie zhody a v snahe pomôcť rozvojovým krajinám v ich úsilí v tomto smere vyspelé členské krajiny zohľadnia zvláštne potreby rozvojových členských krajín v oblasti financovania, obchodu a rozvoja.

12.10 Výbor pravidelne preskúma zvláštny a rozdielny prístup k jednotlivým členom, ktorý sa poskytuje rozvojovým členským krajinám na národnej a medzinárodnej úrovni v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

INŠTITÚCIE, KONZULTÁCIE A UROVNÁVANIE SPOROV

Článok 13

Výbor pre technické prekážky obchodu

13.1 Týmto je ustanovený Výbor pre technické prekážky obchodu, ktorý bude zložený zo zástupcov každého z členov. Výbor si zvolí svojho predsedu a bude sa schádzať podľa potreby, najmenej však raz ročne, aby umožnil členom konzultovať akékoľvek záležitosti, ktoré súvisia s vykonávaním tejto dohody alebo s podporou jej cieľov, a plniť tie povinnosti, ktoré sú mu zverené touto dohodou alebo členmi.

13.2 Výbor ustanoví pracovné skupiny alebo iné orgány, ktoré budú vykonávať také povinnosti, ktoré im zverí Výbor v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto dohody.

13.3 Dohodlo sa, že by sa malo zabrániť zbytočnej duplicite medzi prácou podľa tejto dohody a prácou vlád v ostatných technických orgánoch. Výbor prešetrí tento problém s cieľom znížiť duplicitu na minimum.

Článok 14

Konzultácie a urovnávanie sporov

14.1 Konzultácie a urovnávanie sporov v akejkoľvek záležitosti, ktorá negatívne ovplyvňuje účinnosť tejto dohody, sa uskutočnia pod záštitou Orgánu na urovnávanie sporov a budú vychádzať, mutatis mutandis, z ustanovení článkov XXII a XXIII GATT 1994 vypracovaných a uplatňovaných v súlade s Dohovorom o urovnávaní sporov.

14.2 Na požiadanie účastníka sporu alebo z jeho vlastnej iniciatívy môže porota vytvoriť technickú skupinu expertov, ktorá bude pomáhať pri riešení otázok technického charakteru, ktoré si vyžadujú podrobné preskúmanie.

14.3 Technické skupiny expertov sa budú riadiť postupmi uvedenými v prílohe 2.

14.4 Vyššie uvedené ustanovenia o urovnávaní sporov sa môžu použiť v prípadoch, keď člen dospel k záveru, že iný člen nedosiahol uspokojivé výsledky v zmysle článkov 3, 4, 7, 8 a 9 a jeho obchodné záujmy sú významne dotknuté. V tomto ohľade budú tieto výsledky rovnocenné s výsledkami orgánu, ako keby bol členom.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 15

Záverečné ustanovenia

Výhrady

15.1 K žiadnemu ustanoveniu tejto dohody sa nemôžu uplatňovať výhrady bez súhlasu ostatných členov.

Preskúmanie

15.2 Každý člen, ihneď ako Dohoda WTO nadobudne platnosť, bude informovať Výbor o existujúcich alebo pripravovaných opatreniach na zabezpečenie vykonávania tejto dohody. Všetky neskoršie zmeny a doplnky k týmto opatreniam sa takisto oznámia Výboru.

15.3 Výbor bude každoročne preskúmať uplatňovanie a plnenie tejto dohody so zreteľom na jej ciele.

15.4 Najneskôr koncom tretieho roku od nadobudnutia platnosti Dohody WTO a na konci každého nasledujúceho trojročného obdobia Výbor preskúma plnenie a uplatňovanie tejto dohody vrátane ustanovení týkajúcich sa transparentnosti s cieľom odporučiť prispôsobenie práv a povinností, ktoré z nej vyplývajú, v prípadoch, keď je to nevyhnutné, aby sa zabezpečila vzájomná ekonomická výhodnosť a vyváženosť práv a povinností, bez rozhodnutia k ustanoveniam článku 12. Berúc do úvahy, okrem iného, skúsenosti získané pri uplatňovaní tejto dohody, Výbor vypracuje, ak to bude vhodné, návrhy a dodatky k textu a predloží ich Rade pre obchod s tovarom.

Prílohy

15.5 Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

PRÍLOHA 1

POJMY A ICH DEFINÍCIE NA ÚČELY TEJTO DOHODY

Pojmy uvedené v šiestom vydaní Smernice 2 ISO/IEC, 1991 Všeobecné pojmy a ich definície, týkajúce sa normalizácie a súvisiacich činností, budú mať v prípade použitia tejto dohody rovnaký význam, ako majú definície smernice pri zohľadnení služieb vyčlenených z rozsahu pôsobnosti tejto dohody.

Na účely tejto dohody sa však budú používať nasledujúce definície:

1. Technický predpis

Dokument, ktorý určuje charakteristiku výrobkov alebo s nimi súvisiace výrobné postupy a metódy vrátane príslušných administratívnych ustanovení, ktorých dodržiavanie je povinné. Môže zahŕňať aj terminológiu, symboly alebo požiadavky na balenie, značenie alebo na označovanie výrobku, výrobný postup alebo metódu, alebo sa nimi výlučne zaoberať.

Vysvetlivka

Táto definícia nie je priamo uvedená v Smernici 2 ISO/IEC, ale je založená na tzv. systéme „stavebných blokov“.

2. Norma

Dokument schválený uznaným orgánom, ktorý zabezpečuje predpisy, smernice alebo charakteristiky výrobkov alebo s nimi súvisiace postupy a výrobné metódy, ktorých dodržiavanie nie je povinné na bežné a opakované použitie. Môže zahŕňať aj terminológiu, symboly alebo požiadavky na balenie, značenie alebo na označovanie výrobku, výrobný postup alebo metódu, alebo sa nimi výlučne zaoberať.

Vysvetlivka

Termíny podľa definície Smernice 2 ISO/IEC zahŕňajú výrobky, postupy a služby. Táto dohoda pojednáva iba o technických predpisoch, normách a postupoch na posudzovanie zhody týkajúcich sa výrobkov, postupov a výrobných metód. Normy podľa definície Smernice 2 ISO/IEC môžu byť záväzné alebo nezáväzné. Na účely tejto dohody sú normy definované ako nezáväzné a technické predpisy ako záväzné dokumenty. Normy pripravované medzinárodnou normalizačnou komunitou sú založené na jednomyselnosti. Táto dohoda sa vzťahuje na všetky dokumenty, ktoré nie sú založené na jednomyselnosti.

3. Postupy na posudzovanie zhody

Akýkoľvek použitý postup, ktorý priamo alebo nepriamo určuje, že príslušné požiadavky obsiahnuté v technických predpisoch alebo normách sú splnené.

Vysvetlivka

Postupy na posudzovanie zhody zahŕňajú okrem iného postupy odoberania vzoriek, testy a kontrolu; vyhodnocovanie, overenie a potvrdenie o zhode; registráciu, akreditáciu a schválenie, ale aj ich kombinácie.

4. Medzinárodný orgán alebo systém

Orgán alebo systém, ktorý umožňuje členstvo všetkým členom.

5. Regionálny orgán alebo systém

Orgán alebo systém, ktorý umožňuje členstvo iba niektorým členom.

6. Ústredný vládny orgán

Ústredná vláda, jej ministerstvá a úrady alebo ďalšie orgány podriadené kontrole ústrednej vlády vo vzťahu k príslušnej činnosti.

Vysvetlivka

V prípade Európskeho spoločenstva sa používajú ustanovenia pre riadiace ústredné vládne orgány. Regionálne orgány alebo systémy na posudzovanie zhody sa môžu zriaďovať v rámci Európskeho spoločenstva a v takých prípadoch by sa mali podriaďovať ustanoveniam tejto dohody o regionálnych orgánoch alebo systémoch na posudzovanie zhody.

7. Miestny vládny orgán

Výkonné štátne orgány, iné ako ústredná vláda (napríklad štáty, provincie, krajiny, kantóny, mestské samosprávy atď.), ich ministerstvá, úrady alebo akékoľvek orgány podriadené kontrole týchto vlád vo vzťahu k príslušnej činnosti.

8. Mimovládny orgán

Orgán, iný ako ústredný vládny orgán alebo miestny vládny orgán vrátane mimovládnych orgánov, ktoré majú právomoc uplatňovať technické predpisy.

PRÍLOHA 2

TECHNICKÉ SKUPINY EXPERTOV

Nasledujúce postupy sa týkajú technických skupín expertov, ktoré sú vytvorené v súlade s ustanoveniami článku 14.

1. Technické skupiny expertov podliehajú právomoci poroty. O ich kompetenciách a podrobných pracovných postupoch rozhodne porota a jej budú podávať správy.

2. V technických skupinách expertov sa zúčastnia len osoby odborne zdatné a so skúsenosťami v príslušnej oblasti.

3. Občania sporných strán nebudú môcť bez spoločnej dohody sporných strán pôsobiť v technických skupinách expertov okrem výnimočných okolností, keď porota uváži, že špecializovaná vedecká expertíza sa nemôže vykonať iným spôsobom. Vládni úradníci sporných strán nebudú pôsobiť v technických skupinách expertov. Členovia technických skupín expertov budú vystupovať ako jednotlivci, a nie ako zástupcovia vlád ani ako zástupcovia organizácií. Vlády alebo organizácie im preto nebudú dávať pokyny vzťahujúce sa na záležitosti predložené technickej skupine expertov.

4. Technické skupiny expertov môžu konzultovať a získavať informácie a technické rady z ľubovoľného zdroja, ktorý považujú za vhodný. Predtým, ako technická skupina expertov získa informácie alebo rady z určitého zdroja, ktorý je v právomoci člena, informuje vládu tohto člena. Každý člen čo najrýchlejšie a úplne odpovie na každú žiadosť technickej skupiny expertov o takú informáciu, ktorú technická skupina expertov považuje za potrebnú a vhodnú.

5. Sporné strany budú mať prístup ku všetkým príslušným informáciám predloženým technickej skupine expertov, ak tieto informácie nie sú dôvernej povahy. Dôverné informácie poskytnuté technickej skupine expertov nebudú zverejnené bez formálneho súhlasu vlády, organizácie alebo osoby, ktorá tieto informácie poskytla. V prípade, ak sa také informácie vyžadujú od technickej skupiny expertov, ale technická skupina expertov nemá na zverejnenie takých informácií oprávnenie, poskytne vláda, organizácia alebo osoba nedôverný obsah týchto informácií.

6. Technická skupina expertov predloží zainteresovaným členom návrh správy s cieľom získať ich pripomienky a zohľadniť ich, ak je to vhodné, v záverečnej správe, ktorú po predložení porote tiež rozošle členom, ktorí o ňu prejavia záujem.

PRÍLOHA 3

ZÁSADY SPRÁVNEJ PRAXE NA PRÍPRAVU, PRIJÍMANIE A UPLATŇOVANIE NORIEM

Všeobecné ustanovenia

A. Na účely týchto zásad sa budú používať definície uvedené v prílohe 1 tejto dohody.

B. Tieto zásady môže prijať každý normalizačný orgán na území člena WTO bez ohľadu na to, či ide o ústredný vládny orgán, miestny vládny orgán alebo mimovládny orgán; každý vládny regionálny normalizačný orgán, ak jeden alebo viacerí členovia sú členmi WTO; a každý mimovládny regionálny normalizačný orgán, ktorého jeden alebo viacerí členovia sídlia na území člena WTO (ďalej spoločne nazývané „normalizačné orgány“ a jednotlivo „normalizačný orgán“).

C. Normalizačné orgány, ktoré prijali tieto zásady, alebo od nich odstúpili, vyzrumejú o tejto skutočnosti Informačné stredisko ISO/IEC v Ženeve. Oznam bude obsahovať názov a adresu príslušného orgánu a rozsah jeho súčasných a očakávaných normalizačných činností. Oznam možno zaslať buď priamo Informačnému stredisku ISO/IEC, alebo prostredníctvom národného členského orgánu ISO/IEC, alebo výhodnejšie prostredníctvom príslušného národného člena, alebo prostredníctvom medzinárodnej pobočky organizácie ISONET podľa toho, čo bude vhodnejšie.

Základné ustanovenia

D. Normalizačný orgán vo vzťahu k normám zabezpečí, aby sa s výrobkami dovážanými z územia ktoréhokoľvek člena WTO nezaobchádzalo menej priaznivo ako s obdobnými výrobkami domáceho pôvodu a s obdobnými výrobkami pochádzajúcimi z korejkoľvek inej krajiny.

E. Normalizačný orgán zabezpečí, aby sa normy nepripravovali, neprijímali alebo neuplatňovali s úmyslom alebo následkom vytvoriť zbytočné prekážky v medzinárodnom obchode.

F. Tam, kde existujú medzinárodné normy alebo sú pred dokončením, normalizačný orgán použije tieto normy alebo ich príslušné časti ako základ noriem, ktoré pripravuje, okrem prípadov, ak by také medzinárodné normy alebo ich príslušné časti boli neúčinné alebo nevyhovujúce napríklad pre nedostatočnú úroveň ochrany alebo z klimatických alebo geografických dôvodov, alebo z dôvodov zásadných technologických problémov.

G. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe sa normalizačný orgán bude, v rámci svojich možností, v celom rozsahu zapájať do prípravy medzinárodných noriem v príslušných medzinárodných normalizačných organizáciách, bude spolupracovať predovšetkým v tých oblastiach, pre ktoré buď už prijal, alebo hodlá prijať normy. Normalizačné orgány na území člena sa zapoja do príslušnej medzinárodnej normalizačnej činnosti, ak to bude možné, prostredníctvom jednej delegácie zastupujúcej všetky normalizačné orgány na území štátu, ktorý prijal alebo hodlá prijať normu pre oblasť, s ktorou činnosť medzinárodných normalizačných organizácií súvisí.

H. Normalizačný orgán na území člena vyvinie maximálne úsilie na to, aby sa vyhol duplicitě alebo prekryvaniu s činnosťou iných normalizačných orgánov na území štátu alebo s činnosťou príslušných medzinárodných alebo regionálnych normalizačných orgánov. Takisto vyvinie maximálne úsilie, aby dosiahol konsenzus s normami, ktoré vypracúva. Podobne

regionálny normalizačný orgán vyvinie úsilie, aby predišiel duplicitě alebo prekrývaniu s činnosťou iných príslušných medzinárodných normalizačných orgánov.

I. Kde je to vhodné, normalizačný orgán bude špecifikovať normy vychádzajúce z požiadaviek výrobkov skôr z hľadiska prevádzky než z konštrukčných alebo opisných charakteristík.

J. Najmenej raz za šesť mesiacov bude normalizačný orgán zverejňovať pracovný program obsahujúci jeho názov a adresu, normy, ktoré v súčasnosti pripravuje, a normy, ktoré prijal v predchádzajúcom období. Norma je v štádiu prípravy od momentu prijatia rozhodnutia vytvoriť normu až do prijatia normy. Názvy špecifických návrhov noriem budú preložené na požiadanie do angličtiny, francúzštiny alebo do španielčiny. Oznámenie o existencii pracovného programu bude zverejnené v domácej alebo, ak to bude vyžadovať situácia, v regionálnej publikácii o normalizačných aktivitách.

Pracovný program bude uvádzať pre každú normu, v súlade s predpismi ISONET-u, príslušnú klasifikáciu k danej záležitosti, dosiahnutý stupeň vypracovania normy a odkazy na všetky medzinárodné normy, ktoré sa použili ako základ. Najneskôr do uverejnenia pracovného programu normalizačný orgán oznámi jeho existenciu Informačnému stredisku ISO/IEC v Ženeve.

Oznam bude obsahovať názov a adresu normalizačného orgánu, názov a číslo publikácie, v ktorej je pracovný program zverejnený, obdobie, na ktoré sa pracovný program vzťahuje, jeho cenu (ak existuje) a spôsob aj miesto, kde ho možno získať. Oznam možno zaslať priamo Informačnému stredisku ISO/IEC alebo, výhodnejšie, prostredníctvom príslušného národného člena alebo medzinárodnej pobočky ISONET-u.

K. Národný člen ISO/IEC vyvinie maximálne úsilie, aby sa stal členom ISONET-u alebo aby vymenoval iný orgán, ktorý by sa mal stať členom, a zároveň, aby získal najvyšší možný typ členstva v ISONET-e. Ostatné normalizačné orgány sa budú usilovať o pridružené členstvo ISONET-u.

L. Normalizačný orgán, skôr ako prijme normu, poskytne zainteresovaným stranám na území člena WTO najmenej 60 dní na predloženie pripomienok k návrhu normy. Túto lehotu však môže skrátiť v prípadoch, ak vzniknú alebo hrozí, že vzniknú, naliehavé problémy spojené s bezpečnosťou, zdravím alebo životným prostredím. Najneskôr na začiatku pripomienkového obdobia normalizačný orgán uverejní informáciu o lehote na predkladanie pripomienok v publikácii, ako je uvedené v odseku J. Táto informácia bude, podľa možnosti, čo najpodrobnejšie uvádzať, či sa návrh normy odlišuje od príslušných medzinárodných noriem.

M. Na požiadanie ktorejkoľvek zainteresovanej strany na území člena WTO normalizačný orgán okamžite poskytne alebo zabezpečí kópie návrhu normy, ktorú predložil na pripomienkovanie. Všetky poplatky ukladané za túto službu budú okrem skutočných poštových nákladov rovnaké pre domáce i zahraničné strany.

N. Normalizačný orgán pri ďalšom spracúvaní normy zohľadní pripomienky, ktoré prijal počas pripomienkového obdobia. Pripomienky prijaté prostredníctvom normalizačných orgánov, ktoré akceptovali Zásady správnej praxe, budú, ak taká pripomienka vznikne, zodpovedané čo najrýchlejšie. Odpoveď bude obsahovať vysvetlenie, prečo je odchýlka od príslušných medzinárodných noriem nevyhnutná.

O. Po prijatí bude norma čo najskôr zverejnená.

P. Na požiadanie každej zainteresovanej strany na území člena WTO normalizačný orgán okamžite poskytne alebo zabezpečí kópie jeho najnovšieho pracovného programu alebo normy, ktorú predložil. Všetky poplatky ukladané za túto službu budú okrem skutočných poštových nákladov rovnaké pre zahraničného i domáceho člena.

Q. Normalizačný orgán priaznivo uváži a poskytne primeranú možnosť konzultovať o podaniach týkajúcich sa účinnosti týchto zásad predkladaných normalizačnými orgánmi, ktoré akceptovali tieto Zásady správnej praxe. Bude sa usilovať o objektívne vyriešenie akýchkoľvek sťažností.